

Redaktionelt

Det bliver et godt år.
Tandem udkommer med 2 blade i foråret og 2 blade i efteråret.
Så er der BLÅ SOMMER.

I dette nummer har vi valgt at kigge på bålpladsen. Vi vil gerne være med til at alle patruljer tænker både på sikkerheden og er opmærksom på, at der ikke skal sløses med brændet, når vi er så mange (BLÅ SOMMER), der skal deles om det.

I næste nummer vil prøve at tage fat på alle de mange ting, der kan laves og gøres, når vi er på sommerlejr. I ved lejrarbejder, små fikse ting, der gør livet lettere, maden og affaldet.

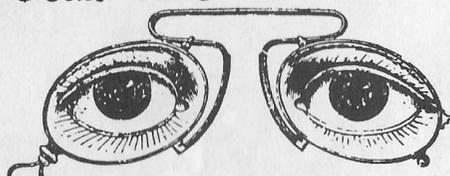
Hvis I har planer om at lave sjove lejrarbejder eller spændende aktiviteter på BLÅ SOMMER, så send et postkort til redaktøren og fortæl HVEM I ER og HVOR I SKAL BO. Vi vil så forsøge at komme forbi med skriveblokken og fotoapparatet.

På gensyn til sommer

Indhold:

	side
Redaktionelt	2
Bålpladsens placering ..	3
Brændebesparende komfur 4-	5
Handicap-spejd	6-7
O-kort	8-10
Naturlig kode	11
Sjove koder	12-13
Opdager du	14
Tandemkassette & knob ..	15
Pionér målesnor	16

Dead-line

Næste frist for indlæg til Tandem er:
Den 7. april 1994

Indlæg sendes til:
Jes Munk Jensen
Vesterallé 46
8870 Langå

Tandem 1/94

Idé, tekst og tegninger:

Jes Munk Jensen (ansv.), Jens Kern-Hansen, Henriette Clausen, Henrik Willadsen, Lene K. Poulsen, Bitten Andersen, Lene Rusholt og Marianne Lang Mignon.

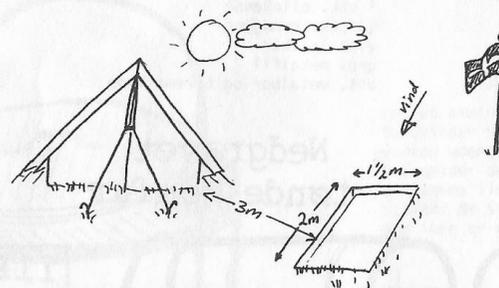
TRYK: Specialtrykkeriet A/S, Viborg.

ISSN: 0108-7975

© Det Danske Spejderkorps, Lundsgade 6, 2100 København Ø.
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

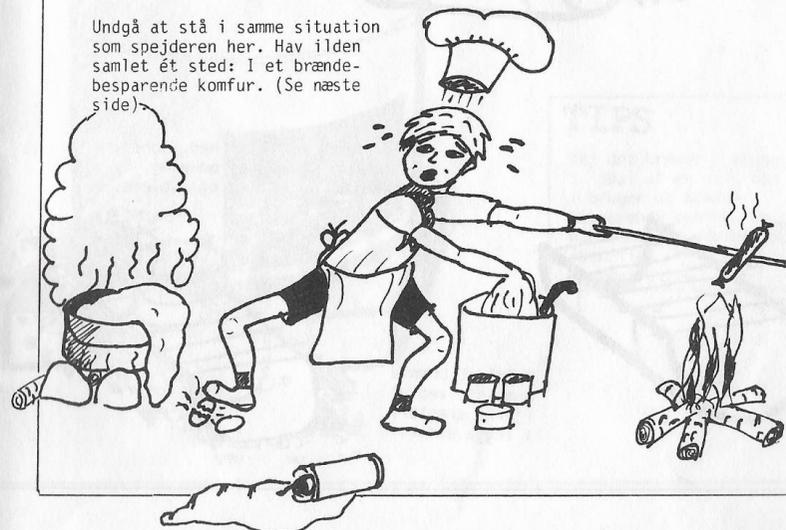
Bålpladsens placering

Når bålpladsen skal graves er der visse ting man bør bemærke: Afstanden mellem bålplads og eget telt (og naboens), vindretning og bålpladsens størrelse (som afhænger af, hvad den skal bruges til):

Når bålpladsen er gravet, indrammes den for at undgå nedtrængning og afbrænding af græskanten. (Se Hej Spejder).

Undgå at stå i samme situation som spejderen her. Hav ilden samlet ét sted: I et brænde-
besparende komfur. (Se næste side)

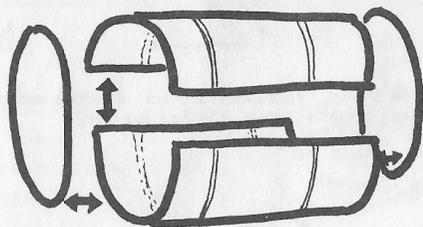
Brændebesparende Komfurer

Lige netop sagen til BLÅ Sommer. Så overvej allerede nu hvilken type komfur patruljen eller troppen vil lave.

Materialer:

1 stk. olietønde
10 stk. rundjern
vinkelsliber
grov metalfil
evt. metalbor og boremaskine

Nedgravet tønde-komfur

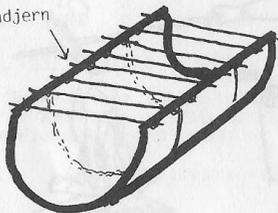

TIPS

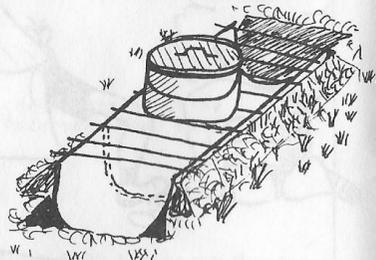
Få hjælp til at bruge en vinkelsliber og brug ikke en tønde, der har været en brandbar væske i.

Komfuret graves halvt ned. Jord og græstørv lægges op omkring siderne til at støtte og isolere.

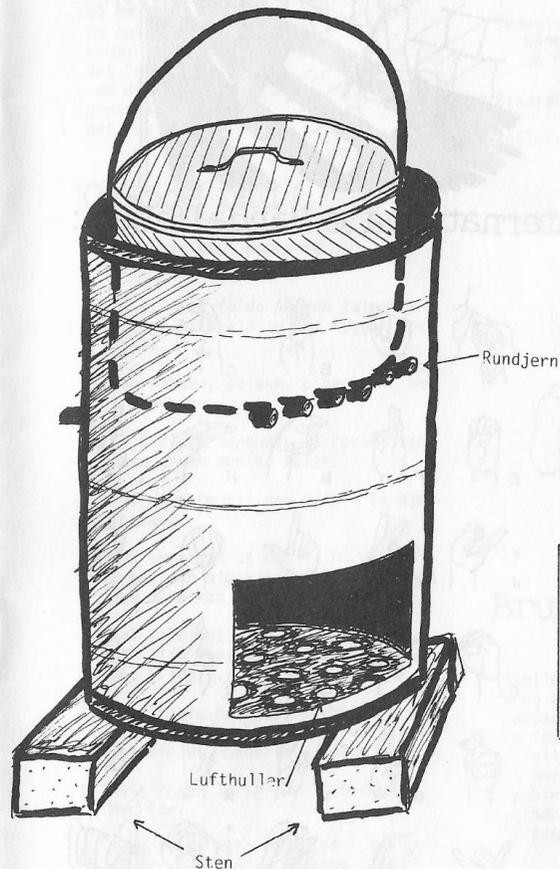
Rundjern

Undgå at brænde græsset, ved at fjerne græstørv i begge ender.

Oprejst tønde-komfur

Ved et almindeligt bål forsvinder meget af varmen udenom gryderne. Det gælder derfor om, at skærme ilden og at isolere de steder, hvor der ikke er gryder.

TIPS

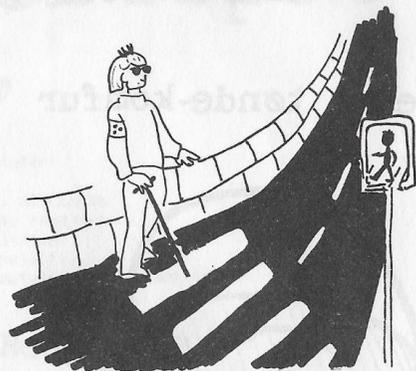
Vej det brænde I bruger i løbet af en dag, når I bruger et brændebesparende komfur, og når I bruger almindelig åben ild. Sammenlign!!!

Handicap-spejd

Hvad vil det sige, at være handicappet?????

Der findes mange forskellige former for handicaps:

- døve
- hørehæmmede
- blinde
- fysisk- og psykisk-udviklingshæmmede (åndssvage)
- gangbesværede
- kørestolsbrugere m.fl.

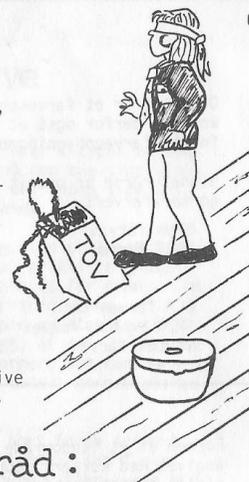
Det Internationale Håndalfabet :

Prøv i patruljen at være døve:
- put vat eller ørepropper i ørerne, så I intet kan høre, og tal så sammen ved hjælp af håndalfabetet.

"Ord-fagter"

Prøv i patruljen, at være blinde:
- bind et tørklæde for øjnene og gå udenfor patruljelokalet. De resterende, flytter rundt på møblerne, og den blinde kommer ind i det "nye" rum. Lad den blinde prøve at beskrive det nye lokale.

- Tændstik: som at stryge en tændstik.
- Sang: dirrigere foran munden.
- Chokolade: pege- og langfinger kører rundt på hagen.
- Brød: højre hånd skærer over venstre hånds håndled.
- Sodavand: venstre hånd springer op af højre hånd, som brus der kommer op en flaske.
- Biograf: dreje en film.
- Toilet: rense ører med en vatpind.

10 Gode råd :

1. Den døve skal kunne se den, der taler.
2. Lyset skal falde på den talendes ansigt. Stå aldrig med ryggen mod lyset.
3. Tag hånden, avisen, pipen m.m. væk fra munden.
4. Er I flere hørende, så fortæl den døve, hvem der nu taler.
5. Tal direkte til den døve - få øjenkontakt.
6. Lad være med at råbe - du bliver træt, din mimik bliver "vred" - og den døve kan alligevel ikke høre.
7. Tal tydeligt, men overdriv ikke, tal lidt langsommere, brug mimik og peg - jeg...du...o.s.v.
8. Er I flere hørende, fortæl den døve hvad der nu tales om, så er det lettere at mundaflese/følge med.
9. Hvis nogen ler/griner - fortæl hvorfor.
10. Prøv at få mest mulig ro - det er stressende for de hørende, hvis der er for meget støj, når man anstrænger sig for at den døve og så skal kunne følge med.

Brug dine sanser :

- Kimsleg er en anden leg, hvor man har brug for at bruge nogle af sine andre sanser.
- følekimsleg: enten med hænderne eller med fødderne.
  - smage-/lugtekimsleg: her har man bind for øjnene.
  - hørekimsleg: lytte til en båndoptagelse, og genfortælle denne.

O-kort

Orienteringskortet kaldes i daglig tale O-kort og er et specialkort, der er udarbejdet i overensstemmelse med Dansk Orienterings Forbunds normer.

Kortet er primært beregnet til orienteringsløb og er derfor meget detaljeret med mange signaturer. Målestoksforholdet er normalt 1:10.000 eller 1:15.000.

O-kortet er et farvekort. At læse et O-kort er derfor også et spørgsmål om at forstå farveopbygningen i kortet.

Signaturerne er opdelt i følgende kategorier/farver:

BRUN farve:	Terrænformer.
SORT farve:	Sten, klipper og anlagte terrængenstande.
BLÅ farve:	Vand og mose.
GRØN og GUL farve:	Vegetation.
VIOLET farve:	Banesymboler.

Brun farve

Formen af et landområde (terrænet) er angivet med kurver - suppleret med specielle signaturer for punkthøje, lavninger osv.

BRUN farve er signaturer, der angiver alt vedr. terrænet - som bakker, slugte, lavninger, huller og skrænter.

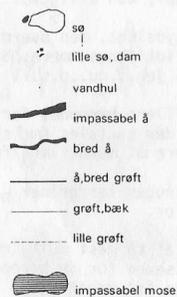
De "brune signaturer" ser f.eks. således ud:

Blå farve

Blå farve illustrerer alt, som har noget med vand at gøre - som f.eks. søer, grøfter, moser, vandhuller m.v.

Åer og vandløbs størrelse kan aflæses af stregens bredde og tydelighed. Detaljerne vedr. de blå signaturer er vigtige for kortlæsningen - f.eks. viser en sort linie om en vanddetalje, at den ikke kan passeres under normale vandstandsforhold.

De "blå signaturer" ser f.eks. således ud:

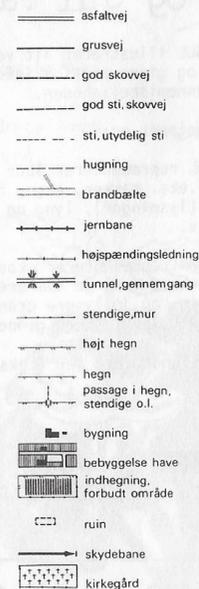
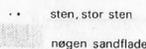
Sort farve

SORT farve illustrerer 2 typer af signaturer - nemlig på den ene side klipper og sten og på den anden side anlagte terrængenstande.

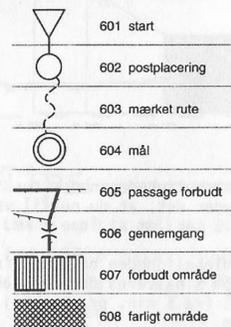
Selv om klipper og sten er terrænformer, er de af bl.a. praktiske grunde tegnet med sort istedet for brun - som jo illustrerer terrænformerne. Ved at tegne klipper og sten sorte illustreres samtidigt, at der er tale om specielle terrænformer, som kan være forbundet fare og nedsat gennemløbshastighed.

Eller illustrerer sort farve primært anlagte terrængenstande - som f.eks. huse, bygninger, hegn, stier, veje m.v. Veje og stiers størrelse kan endvidere aflæses af stregens (stiplingens) bredde og tydelighed.

De "sorte signaturer" ser f.eks. således ud:

Violet farve

Hvis det skal være helt korrekt, indtegnes banesymbolerne med farven violet, således de ikke forveksles med de øvrige farver på O-kortet.

Indtegnning af poster m.v. på kortet foretages ved hjælp af følgende standard-afmærkninger (banesymboler).

Posten vises med en cirkel og er placeret i centrum af denne.

Ved en snitzlet rute forstås en rute som er afmærket i terrænet - og som man kan følge uden brug af kortet.

O-kort (fort)

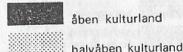
Grøn og gul farve

GRØN og GUL illustrerer alt vedr. vegetation og giver vigtige informationer om gennemløbeligheden.

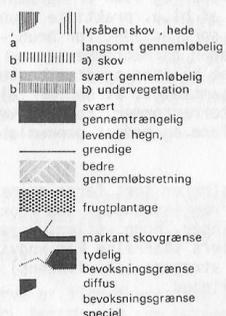
Hovedprincippet er:

- at GUL repræsenterer åbne områder, som f.eks. marker, enge, fældet skov (lysninger), lyng og græshe-
de m.v.
- at GRØN repræsenterer skovarealer. Jo mørkere grøn jo sværere gennemløbelig, og jo lysere grøn (helt til HVID) jo lettere gennemløbelig.

De "gule signaturer" ser f.eks. således ud:

De "grønne signaturer" ser f.eks. således ud:

Gennemløbelighed

Gennemløbeligheden er repræsenteret ved 4 farver: HVID, LYSEGRØN, MØRKEGRØN og SORT.

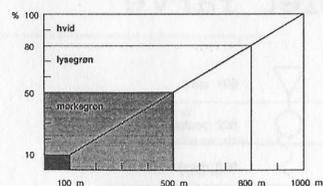
Farverne spænder fra HVID - den åbne let gennemløbelige skov til SORT den tætte svært gennemtrængelige skov.

Gennemløbeligheden fortæller noget om tætheden af træer/krat og underbevoksning - bregner, brombær, brændelær osv. - men tager ikke hensyn til om du løber i mose eller på stenet grund, dette må du læse ud fra de andre signaturer.

Gennemløbeligheden kan illustreres ved følgende figur:

Figuren skal forstås på følgende måde: Udgangspunktet er individuelt og i eksemplet det, at du har en løbshastighed på 5 min. pr. km. De 5 min. pr. km. svarer til 100 %.

Let gennemløbelig skov 80-100% 5 - 6 min. 15 sek. pr. km.
Langsomt gennemløbelig 50-80% 6 min. 15 sek. - 10 min. pr. km.
Svært gennemløbelig 10-50% 10 - 50 min. pr. km.
Svært gennemtrængeligt 0-10% mere end 50 min. pr. km.

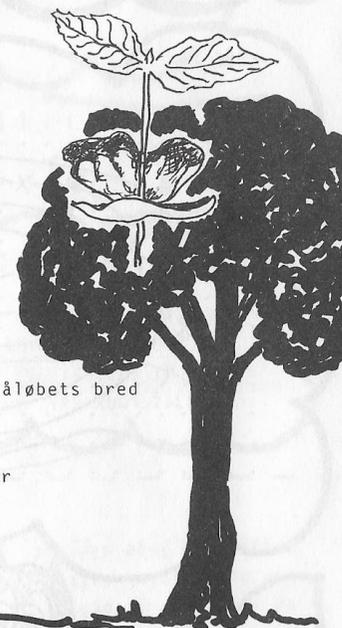
Hvis gennemløbeligheden nedsættes til 80 % - betyder det, at du nu vil være 6 min. og 15 sek. om at løbe 1 km.

Hvis gennemløbeligheden halveres fra 100 % til 50 % halveres din løbshastighed også fra 5 min. pr. km. til 10 min. pr. km.

Naturlig kode

01. - det står med brede bøge
02. - som ørnen på vinger dig løfter og bærer
03. - og gøgen sad i ellen
04. Hvor engblommen lyser langs åløbets bred
05. - og derom fløfter den nattergal grå
06. til korsang af mejse og spætte
07. Se dig ud en sommerdag
08. Når frøen fortæller
09. - hvor kun ræven går på rov
10. - til uglernes tuden
11. - og granerne duppies
12. - og nu står tjørnen stikkende
13. Når egne knoppes
14. Når rugen alt bølger
15. Der er et yndigt land
16. En duft af hyld og tjørn
17. - og gøgen sad i ellen
18. - hvor droslen synger
19. - hvor droslen synger
20. - hvor engblommen lyser langs åløbets bred
21. - den kære rug kom ind
22. Kom maj du søde milde
23. - blandt grøftens brombærranker
24. - og ormen sig bugter
25. - og granerne duppies.

Klip

Tips:

Løsning til NATURLIG KODE.
Idé: Alle naturtingenes for bogstaver kan indgå i løsningen.

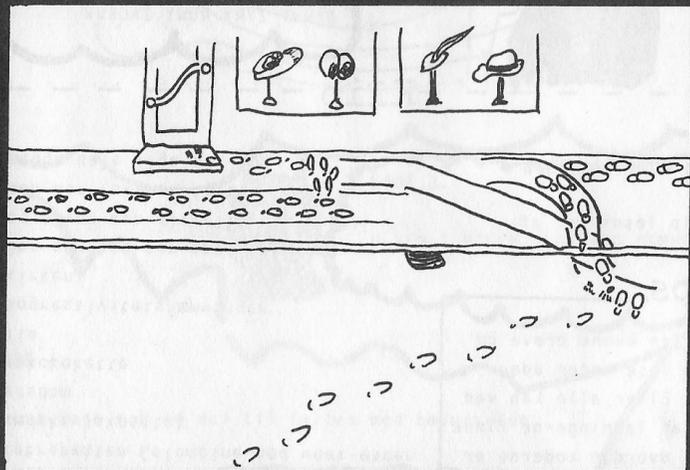
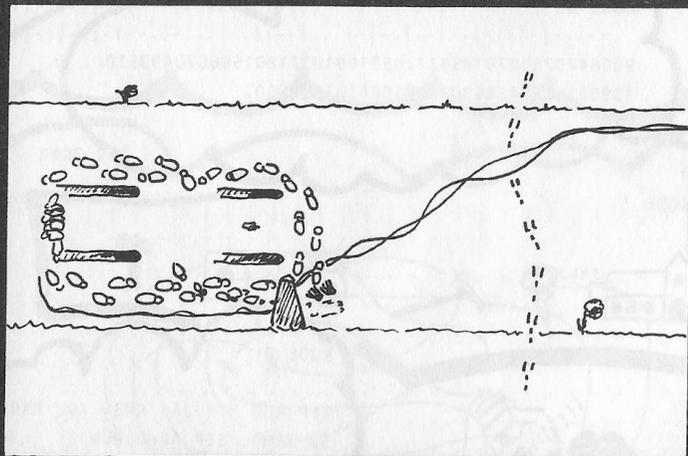
Bøgens frugter hedder bog
Løsning:

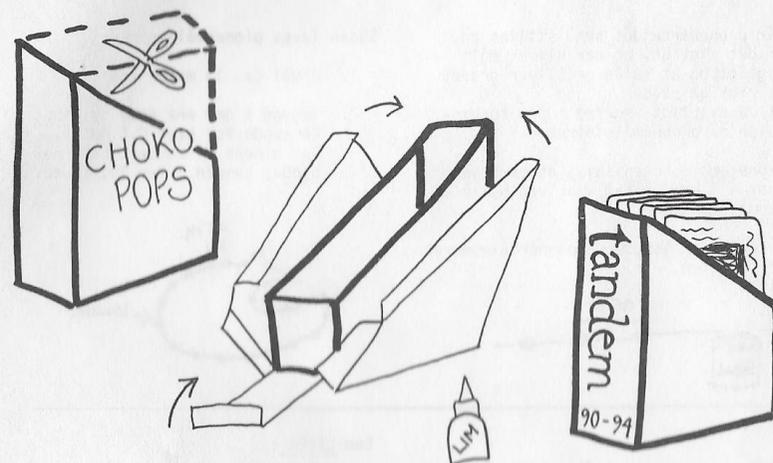
Opdager du?

HVAD DER SKET.....

Tegningerne er fundet i en gammel FDF-bog fra 1937.

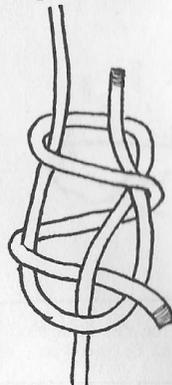

Tandem kassette

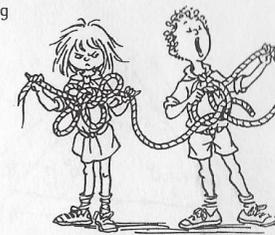

Knobet

Flagknob m. rundtørn (skostik)

Flagknob med rundtørn benyttes til sammenføring af to liner af forskellig art eller tykkelse. Den tykkeste line lægges i buet, mens den tyndeste bruges til at slå resten af knobet.

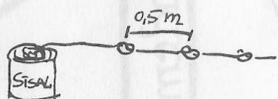

Pioner-målesnor

Når pionerarbejdet skal stilles op, er det vigtigt, at der bliver målt rigtigt og at hullerne bliver gravet de rigtige steder.
Et uundværligt værktøj i den forbindelse er pionermålesnoren.

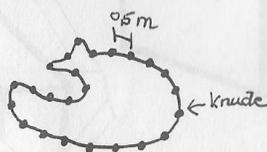
Pioner-målesnoren laves af et stykke snor - f.eks. sisal - og ved hjælp af et målebånd.

En praktisk længde på pionermålesnoren er 12 meter.

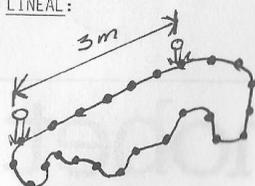
Sådan laves pionermålesnoren:

1. Afmål ca. 13 meter snor.
2. Begynd i den ene ende og bind en knude for hver 0,5 meter. Der bindes 24 knuder. Enderne bindes sammen i den 24. knude.

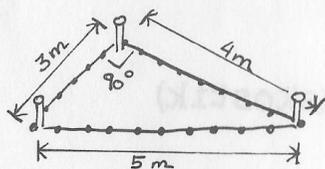

Sådan bruges pionermålesnoren:

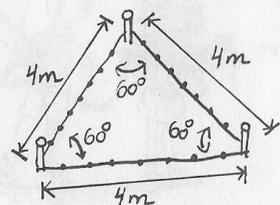
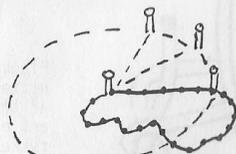
Som LINEAL:

Som VINKELMÅLER:

Som PASSER:

Ide fra Plan 93 på Collieruphus

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

